

PATVIRTINTA

Senosios Varėnos „Nykštuko“ vaikų lopšelio-darželio
direktoriaus 2018-03-28 įsakymu Nr. V-1-7

KRIZIŲ VALDYMO SENOSIOS VARĖNOS „NYKŠTUKO“ VAIKŲ LOPŠELYJE- DARŽELYJE APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Aprašas dėl krizių valdymo nustato krizių valdymą lopšelyje-darželyje, krizių valdymo ugdymo įstaigoje komandos sudarymą, darbo organizavimą ir bendradarbiavimą su ugdymo įstaigos vaiko gerovės komisija, ugdymo įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, savivaldybės vykdomąja institucija ir psichologinės pagalbos teikėju (-ais) krizės ugdymo įstaigoje metu.

2. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme vartojamas sąvokas.

3. Krizės valdymas ugdymo įstaigoje suprantamas kaip koordinuoti veiksmai, kuriuos atlieka ugdymo įstaigos komanda, vaiko gerovės komisija, ugdymo įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija ir psichologinės pagalbos teikėjas (-ai) ir (ar) psichologinės pagalbos teikėjas (-ai), siekiant įveikti krizės sukeltas pasekmes ir teikti ugdymo įstaigos bendruomenei veiksmingą pagalbą (toliau – krizės valdymas), organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579 „Dėl Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašas), ir Rekomendacijomis bei atsižvelgiant į Lietuvos visuomenės informavimo etikos kodeksą, metodinę medžiagą Mokyklų krizių valdymo komandoms „Krizių valdymas mokyklose“.

4. Visi pagalbą įvykus krizei ugdymo įstaigoje – netikėtam ir / ar pavojingam įvykiui, sutrikdančiam įprastą ugdymo įstaigos bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiančiam visą ar didesnę ugdymo įstaigos bendruomenės dalį (toliau – krizė) – teikę specialistai turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas ir nepažeidžiant vaiko teisių ir teisėtų interesų.

II SKYRIUS KRIZIŲ VALDYMO UGDYMO ĮSTAIGOJE ORGANIZAVIMAS

5. Krizės valdymą įstaigoje organizuoja nuolat veikianti, krizių valdymą vykdančių specialistų grupė, kurią rekomenduojama sudaryti iš įstaigos administracijos, švietimo pagalbos specialistų, mokytojų atstovų, turinčių krizės ugdymo įstaigoje valdymui reikalingų asmeninių savybių ir kompetencijų, – ugdymo įstaigos komanda. Komanda bendradarbiauja su ugdymo įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, savivaldybės vykdomąja institucija ir psichologinės pagalbos teikėju (-ais).

6. Ugdymo įstaigos komandos paskirtis – pasirengti konstruktyviai reaguoti į krizę, o įvykus krizei – koordinuotai ir veiksmingai organizuoti krizės pasekmių įveikimą, užtikrinti krizės paveiktiems įstaigos bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.

7. Ugdymo įstaigos komandą sudaryto 6 nariai. Ugdymo įstaigos komandai vadovauja ugdymo įstaigos vadovas, jam negalint atlikti savo funkcijų, pavaduojantis pedagogas. Komandą sudaro: komandos vadovas, narys atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą, narys, atsakingas už komunikaciją, narys, atsakingas už saugumą, ir narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą.

8. Ugdymo įstaigos komandos nariais skiriami krizės valdymui būtinų gebėjimų:

komunikacijos, bendradarbiavimo, komandinio darbo, konfliktų sprendimo, savižudybės ir savižalos rizikos atpažinimo įgūdžių turintys ugdymo įstaigos darbuotojai, mokytojai ir pagalbos mokiniui specialistai (logopedas, pedagogai, kt. darbuotojai). Ugdymo įstaigos komandos sudėtį tvirtina įstaigos vadovas.

9. Ugdymo įstaigos komanda krizės valdyme atlieka šias funkcijas:

9.1. parengia preliminarų krizės valdymo veiksmų planą, kuriame numato krizės valdymo veiksmus (toliau – krizės valdymo veiksmų planas) (1 priedas);

9.2. įvykus krizei, konsultuojasi su ugdymo įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, savivaldybės vykdomąja institucija ir psichologinės pagalbos teikėju (-ais), peržiūri preliminarų krizės valdymo veiksmų planą, pritaiko jį esamai krizės situacijai ir įvertina įstaigos turimus vidinius psichologinei pagalbai reikalingus resursus, prireikus, iškviečia psichologinės pagalbos teikėją (-us), reguliariai aptaria esamą krizės situaciją ir tolesnius krizės valdymo veiksmus. Pasikeitus aplinkybėms priima sprendimą:

9.2.1. koreguoti krizės valdymo veiksmų planą;

9.2.2. sustabdyti krizės valdymo veiksmus. Sustabdžius krizės valdymo veiksmus aptaria krizės valdymo eigą ir numato atitinkamus veiksmus.

10. Ugdymo įstaigos komandos narių funkcijos:

10.1. Komandos vadovas:

10.1.1. vadovauja ugdymo įstaigos komandos darbui;

10.1.2. užtikrina, kad, nesant kurio nors komandos nario, jo funkcijoms krizės valdyme atlikti būtų paskirtas kitas ugdymo įstaigos darbuotojas;

10.1.3. užtikrina, kad įstaigos komandos nariams dalyvaujant krizės valdymo veikloje būtų paskirti asmenys jų tiesioginiam darbui dirbti;

10.1.4. rūpinasi, kad ugdymo įstaigos komandos nariai ir kiti įstaigos darbuotojai, paskirti jų funkcijoms krizės valdyme atlikti, įgytų krizės valdymo kompetencijų ir nuolat (ne rečiau kaip kartą per metus po 4 akademinės valandas) tobulintų kvalifikaciją šioje srityje;

10.1.5. inicijuoja ugdymo įstaigos komandos posėdžius krizės valdymo klausimams svarstyti. Komandos posėdžiai krizės valdymo organizaciniam klausimams (komandos narių funkcijoms krizės valdyme pasiskirstyti, preliminariam krizės valdymo veiksmų planui sudaryti, planuoti dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, pasidalinti patirtimi ir kita) aptarti organizuojami pagal poreikį;

10.1.6. įvykus krizei, nedelsiant informuoja ugdymo įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją, savivaldybės vykdomąją instituciją; prireikus – kitas institucijas (savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrių ar kitas);

10.1.7. įvykus krizei, susisiekiama su nukentėjusio asmens artimaisiais ir (ar) policija, patikslina krizės faktus, aptaria su asmens artimaisiais, kokia informacija apie krizę bus pateikta ugdymo įstaigos bendruomenei (įstaigos administracijai, pedagogams, ugdytiniais, ugdytinių tėvams (globėjams, rūpintojams));

10.1.8. krizės metu nedelsiant sušaukia ir informuoja apie krizę įstaigos komandą;

10.1.9. informuoja ugdymo įstaigos administraciją ir pedagogus apie krizės valdymo organizavimo veiksmus ir pateikia informaciją apie krizę ugdymo įstaigos darbuotojams, užtikrina, kad pedagogai nedelsiant (ne vėliau kaip kitą ugdymo dieną) vienu metu, ugdytinių grupėms praneštų informaciją apie krizę. Esant poreikiui, pateikia informaciją žiniasklaidai;

10.1.10. iškvietus psichologinės pagalbos teikėją (-us), informuoja ugdymo įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją, savivaldybės vykdomąją instituciją;

10.1.11. ugdytinio ir (ar) ugdymo įstaigos darbuotojo mirties atveju pasirūpina, kad jo asmens duomenys būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių ir kita; mirusiojo daiktus perduoda artimiesiems;

10.2. narys, atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą:

10.2.1. įvykus krizei, vertina situaciją ugdymo įstaigoje (labiausiai krizės paveiktus ugdymo įstaigos bendruomenės narius, bendrą ugdymo įstaigos bendruomenės mikroklimatą, psichologinės pagalbos teikimo poreikį) ir ugdymo įstaigos vidinius resursus, reikalingus psichologinei pagalbai

teikti;

10.2.2. bendradarbiaudamas su ugdymo įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, savivaldybės vykdomąja institucija organizuoja psichologinės pagalbos ugdymo įstaigos bendruomenei teikimo priemones (teikėjus, patalpas, laiką);

10.2.3. labiausiai krizės paveiktiems ugdymo įstaigos bendruomenės nariams siūlo psichologinę pagalbą ir (ar) teikia informaciją apie psichologinės pagalbos teikėją (-us) ir (ar) teikia psichologinę pagalbą ugdymo įstaigos bendruomenės nariams (rengia pokalbius su ugdymo įstaigos bendruomenės nariais, konsultuoja ugdymo įstaigos bendruomenės narius individualiai ar grupėmis);

10.3. narys, atsakingas už komunikaciją:

10.3.1. reguliariai atnaujina ugdymo įstaigos komandos narių ir psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) kontaktus ir užtikrina jų prieinamumą ugdymo įstaigos komandos nariams ir ugdymo įstaigos bendruomenei;

10.3.2. bendradarbiaudamas su psichologinės pagalbos teikėju (-ais) ar ugdymo įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, savivaldybės vykdomąja institucija, ugdymo įstaigos komandos vadovu, parengia informacijos apie krizę tekstą, kuris bus skirtas ugdymo įstaigos bendruomenei, prireikus ir žiniasklaidai, bei pateikia šią informaciją ugdymo įstaigos komandos vadovui;

10.3.3. konsultuoja ugdymo įstaigos komandos vadovą, pedagogus, kaip informuoti apie krizę ugdytinius ir žiniasklaidą;

10.3.4. paruošia informaciją apie krizę ir praneša ugdytinių tėvams (globėjams, rūpintojams);

10.3.5. vertina bendravimo su žiniasklaida efektyvumą;

10.4. narys, atsakingas už saugumo priemonių organizavimą:

10.4.1. esant krizei, susijusiai su realia ar suvokiama grėsme ugdymo įstaigos bendruomenės narių civiliniam saugumui, nedelsiant imasi priemonių, užtikrinančių ugdymo įstaigos bendruomenės narių saugumą, ir informuoja ugdymo įstaigos komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus iškviečia policiją ir (ar) priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

10.4.2. po krizės vertina saugumo priemonių efektyvumą;

10.5. narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą:

10.5.1. esant realiai ar suvokiamai grėsmei ugdymo įstaigos bendruomenės narių sveikatai ir (ar) gyvybei, nedelsiant nustato sužeistus ugdymo įstaigos bendruomenės narius, inicijuoja pirmosios medicininės pagalbos teikimą ir informuoja ugdymo įstaigos komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus iškviečia greitąją medicinos pagalbą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

10.5.2. rūpinasi, kad krizės atveju būtų priemonių, reikalingų pirmajai medicininei pagalbai suteikti;

10.5.3. numato vietą (-as) ugdymo įstaigoje, kur galėtų būti teikiama pirmoji medicininė pagalba;

10.5.4. po krizės vertina pirmosios pagalbos organizavimo efektyvumą.

11. Ugdymo įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, savivaldybės vykdomoji institucija ir ugdymo įstaiga sudaro sutartį su psichologinės pagalbos teikėju (-ais) dėl ugdymo įstaigos komandos konsultavimo dėl krizės valdymo veiksmų ir psichologinės pagalbos teikimo krizės metu ir informuoti ugdymo įstaigos komandą, apie psichologinės pagalbos teikėją (-us).

12. Ugdymo įstaigos komanda susitaria dėl 10.1.6-10.1.7, 10.1.9, 10.1.11, 10.2, 10.3.2, 10.3.4 ir 10.4.1 papunkčiuose nurodytų funkcijų pasiskirstymo, atsižvelgiant į ugdymo įstaigos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo 25 punktą.

KRIZĖS VALDYMO VEIKSMŲ PLANAS

SENOSIOS VARĖNOS „NYKŠTUKO“ VAIKŲ LOPŠELIS-DARŽELIS

(ugdymo įstaigos pavadinimas)

_____ (data)

1. Ugdymo įstaigos bendruomenės narys, gavęs informaciją apie krizę mokykloje, nedelsdamas informuoja ugdymo įstaigos komandos vadovą
(vardas, pavardė, kontaktinis telefono Nr.)

Jam nesant, vaduojantį asmenį.....
(vardas, pavardė, kontaktinis telefono Nr.).

2. Ugdymo įstaigos komandos vadovas susisiečia su nukentėjusiojo asmens artimaisiais ir (ar) policija patikslina krizės faktus (kas, kur ir kada įvyko) ir informaciją, kuri galėtų būti pateikta ugdymo įstaigos bendruomenei.

3. Ugdymo įstaigos komandos vadovas nedelsdamas sušaukia Ugdymo įstaigos komandos posėdį.

Ugdymo įstaigos komandos narių vardai, pavardės, telefono Nr., funkcijos krizės valdymo metu:

1.
2.
3.
4.
5.

4. Ugdymo įstaigos komandos vadovas informuoja apie krizę ugdymo įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją, savivaldybės vykdomąją instituciją.

Įstaigos pavadinimas.....

Kontaktinio asmens vardas, pavardė, telefono Nr., el. paštas:
.....

5. Ugdymo įstaigos komanda posėdžio metu aptaria šiuos klausimus (priklausomai nuo konkrečios krizės situacijos posėdžio darbotvarkė gali būti papildyta įtraukiant kitus aktualius klausimus arba sutrumpinta, jei kai kurie klausimai neaktualūs konkrečios krizės situacijoje):

5.1. Įvertina krizės paveiktų asmenų grupes (kurie ugdymo įstaigos bendruomenės nariai gali būti labiausiai paveikti);

Labiausiai krizės paveiktos asmenų grupės:.....
.....

5.2. Įvertina turimus psichologinės pagalbos ugdymo įstaigos resursus, jei jų nepakanka, kreipiasi į psichologinės pagalbos teikėją (-us) ir informuoja ugdymo įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją, savivaldybės vykdomąją instituciją;

Psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) vardas, pavardė, telefono Nr., el. paštas:
.....
.....

5.3. Sutaria, kokia informacija apie krizę ir jos valdymo veiksmus bus pateikiama atskiroms ugdymo įstaigos bendruomenės grupėms (ugdytiniam, tėvams (globėjams, rūpintojams), ugdymo įstaigos darbuotojams, žiniasklaidai). Taip pat sutaria, kas, kada ir kokia forma pateiks parengtą informacinį tekstą;

5.4. Esant būtinybei sprendžia apie papildomų civilinės saugos ir (ar) greitosios medicinos pagalbos priemonių reikalingumą (policijos ir (ar) priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, greitosios medicinos pagalbos iškvietimą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

5.5. Svarsto būtinybę informuoti apie krizę kitas įstaigas ar institucijas (pvz., Vaiko teisių apsaugos skyrių, kitas ugdymo įstaigas, kurias gali paveikti krizė ar kt.) ir bendradarbiauti su jomis organizuojant ar vykdant krizės valdymo veiksmus;

5.6. Mirties atveju aptaria dalyvavimą laidotuvėse (visi ugdymo įstaigos bendruomenės nariai turi būti informuoti apie laidotuvių laiką ir vietą; laidotuvėse dalyvauja tik norintys ugdymo įstaigos bendruomenės nariai);

5.7. Atsižvelgus į konkrečios krizės aplinkybes ir remiantis posėdžio metu priimtais sprendimais, konsultuojantis su ugdymo įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, savivaldybės vykdomąją institucija ir psichologinės pagalbos teikėju (-ais), tikslina preliminarų krizės valdymo veiksmų planą;

5.8. Numato kito ugdymo įstaigos komandos posėdžio vietą ir laiką.

6. Apie krizę informuojama ugdymo įstaigos bendruomenė.

7. Labiausiai nukentėjusiems asmenims teikiama psichologinė ir (ar) kita pagalba.

8. Pasirūpinama, kad visiems ugdymo įstaigos bendruomenės nariams būtų prieinama informacija apie psichologinės pagalbos galimybes.

9. Ugdytinio ar kito bendruomenės nario mirties atveju pasirūpinama, kad jo vardas, pavardė būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių, pasirūpinama mirusiojo daiktais.

10. Ugdymo įstaigos komanda reguliariai aptaria krizės valdymo veiksmų eigą, veiksmingumą, prireikus keičia, koreguoja krizės valdymo veiksmų planą.